

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2020/2021

Innehållsförteckning

Inledning	6
Information om svensk lagstiftning	6
Statsrådsberedningen	7
Kontakt	7
Arbetsmarknadsdepartementet	8
Kontakt	8
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	8
Den tillfälliga lättningen i arbetsvillkoret förlängs	8
Den tillfälliga möjligheten för företagare att utföra vissa begränsade åtgärder i verksamheten förlängs	8
De tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen förlängs	9
Finansdepartementet	10
Kontakt	10
Tidsgränsen för expertskatt utvidgas	10
Schablonintakten för uppskjuten skatt på vinst vid bostadsförsäljning tas bort	11
Rutavdraget utvidgas och taket höjs	11
Åtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner	12
Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta	12
Skattereduktion för förvärvsinkomster införs	13
Justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto införs	13
Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp införs för utomlands bosatta som arbetar tillfälligt i Sverige	14
Vissa ändringar i skattelagstiftningen till följd av resolutionsregelverket	14
En regional skattereduktion införs i vissa glest befolkade kommuner	15
En skattereduktion införs för personer som gör gröna investeringar	15
Den permanenta skatteflyktan mellan pension och lön för personer över 65 år tas bort	16
Stärkt sekretesskydd för statligt anställdas tjänstepensionsuppgifter	17
Kommuner och andra fastighetsägare får möjlighet att söka stöd för åtgärder som bidrar till gröna och trygga samhällen	17
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	18
Skatten tas bort för donerade måltider till anställda	18
Förlängt omställningsstöd under perioden maj och juni-juli	18
Försvarsdepartementet	20

Kontakt.....	20
Regeringen får besluta om operativt militärt stöd till Finland	20
Tydliggörande av det militära försvarets uppgifter	21
Totalförsvarets rekryteringsmyndighet byter namn till Totalförsvarets plik- och prövningsverk	21
Infrastrukturdepartementet.....	22
Kontakt.....	22
Bestämmelser införs avseende registrering som drönanoperatör.....	22
Åtgärder mot fordonsmålvakter.....	22
Rättvisare bestämmelser vid överlast.....	23
Elcertifikatsystemet avslutas redan 2035.....	24
Tystnadsplikt införs för tjänsteleverantörer vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter	24
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	25
Giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet förlängs ytterligare	25
Det tillfälligt anpassade sjöfartsstödet förlängs	25
Justitiedepartementet.....	27
Kontakt.....	27
Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Storbritannien och EU.....	27
En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor	28
Kompletterande bestämmelser införs till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande	28
Datainspektionen byter namn till Integritetsskyddsmyndigheten	29
Förskottsbetalning införs i vissa ärenden om utlämnande av allmän handling.....	29
Medarbetarskydd för polisanställda stärks	30
Passavgiften höjs med 50 kronor	30
Ungdomsovervakning – ny påföljd för unga lagöverträdare.....	30
Utvidgade möjligheter att förvandla obetalda böter till fängelse	31
En effektivare kommunal räddningstjänst.....	31
Utökade möjligheter till digital kommunikation i domstolsprocesser	32
Samtliga migrationsdomstolar blir behöriga att pröva viseringsmål.....	32
Minoritetsskyddet stärks i aktiebolag och ekonomiska föreningar, däribland bostadsrättsföreningar	33
Skärpta regler för att minska olaglig tillverkning av sprängämnen	33
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	34
De tillfälliga åtgärderna för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor utan hälsorisker förlängs	34
Skydd av Sveriges säkerhet vid försäljning av säkerhetskänslig verksamhet	34
Kulturdepartementet	36
Kontakt.....	36

Ett redaktionsstöd införs för nyhetsmedier	36
Nya och ändrade regler för tv och videodelningsplattformar	36
Public service-avgiften sänks	37
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	37
Nytt stöd till allmänna samlingslokaler med anledning av coronapandemin	37
Ny stödperiod för inställda och uppskjutna kulturevenemang	37
Miljödepartementet	38
Kontakt	38
Havs- och vattenmyndigheten får tillsynsvägledningsansvar för de invasiva främmande arter som lever i vatten	38
Statligt stöd till vissa miljöfordon för att främja introduktionen av miljöfordon på marknaden	38
Bestämmelsen om tillståndspliktiga insamlingssystem skjuts fram	39
Kommuner får informationsansvar för detaljplaner och planbeskrivningar	39
Ändringar i avfallsförordningen för att underlätta för kommuner att rapportera till avfallsregistret	39
Höjd nivå på bidraget för skredsäkring vid Göta älv	40
Nytt regelverk för handel med utsläppsrätter	40
Näringsdepartementet	41
Kontakt	41
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	41
Statligt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare	41
Förlängd giltighetstid för undersökningstillstånd	42
Socialdepartementet	43
Kontakt	43
Ökade möjligheter för apotek i glesbygden att få bidrag	43
Möjligheten att få garantipension fortsatt utbetald till EES och Schweiz samt till Förenade kungariket förlängs ytterligare	43
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	44
Nya ersättningsperioder införs inom det statliga tandvårdsstödet	44
Förlängda åtgärder för att förhindra smittspridning på serveringsställen	44
Statsbidrag införs för skyddsutrustning för personliga assistenter	45
Vaccinationer mot covid-19 ska registreras i ett vaccinationsregister	45
Utbildningsdepartementet	47
Kontakt	47
Genom reglering i förordning kommer skolenhetsregistret fortsätta finnas tillgängligt	47
Möjligheter att använda fjärrundervisning och distansundervisning utökas	47

Stödet vid korttidsarbete utökas till att även omfatta ersättning för kompetensinsatser	48
Utökade möjligheter för personal i skola och förskola att läsa vidareutbildningar som leder till behörighetsgivande examen	49
Möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning.....	49
Krav om ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad införs i lärarutbildningarna	50
Lag förlängs för att viktig forskning ska kunna fortsätta att utföras.....	50
Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin	51
Ökade möjligheter att anpassa verksamheten i skolan för att motverka spridning av covid-19.....	51
Lättnader i förutsättningar för statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning	52
Extra statsbidrag får lämnas för utbildning som får stöd enligt yrkesvuxförordningen	52
Studeringe får ett högre tilläggsån 2021 och 2022	53
Statliga universitet och högskolor får tillfälligt hyra ut bostäder avsedda för utbytesstudenter och gästforskare till andra studenter	53
Universitets- och högskolerådet får tillfälligt ansvar för genomförande av högskoleprovet.....	53
Giltighetstiden för resultat på högskoleprovet förlängs.....	54
Begränsningar av antal deltagare i högskoleprovet.....	54
Utrikesdepartementet.....	56
Kontakt.....	56

Inledning

Den här sammanställningen innehåller ett urval av de lagar och förordningar som träder i kraft under andra halvåret 2020 eller en tid därefter, både lagar och förordningar som är nya och ändringar i befintliga. Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin är i förekommande fall samlade under en egen rubrik under respektive departement.

Lagar och förordningar anger spelreglerna för vårt samhälle. En ny lag blir till genom att regeringen lämnar ett förslag, en proposition, till riksdagen. Efter att något av riksdagens utskott har bearbetat propositionen fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd. En ny förordning kan regeringen själv besluta om utan att lägga fram den för riksdagen.

Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). Från och med den 1 april 2018 publiceras SFS elektroniskt på webbplatsen www.svenskforfattningssamling.se. Varje lag och förordning har ett unikt nummer i SFS.

Om du vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar du information på www.lagrummet.se. Lagrummet är en gemensam webbplats för den offentliga förvaltningens rättsinformation och innehåller länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar och statliga myndigheter.

Lagstiftningsprocessen finns beskriven under rubriken ”Så styrs Sverige” på www.regeringen.se.

Den här sammanställningen kan laddas ner på www.regeringen.se. Vid publicering har vissa lagar ännu inte hunnit få några SFS-nummer. Det gäller nummer som slutar på ”000” (till exempel 2020:000).

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet: www.lagrummet.se

Regeringens och Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser: <http://rkrattsbaser.gov.se>

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen ansvarar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet samt för att samordna den svenska EU-politiken.

Kontakt

Presskontakter hos statsminister Stefan Löfven:

Pressekreterare Maria Soläng

Tfn 072-206 19 47

Pressekreterare Mikael Lindström:

Tfn 073-078 52 60

Presskontakt hos EU-minister Hans Dahlgren:

T.f. pressekreterare Vidar Jakobínuson Lindgren

Tfn 073-840 33 12

Till årsskiftet 2020/2021 träder inga lagar i kraft inom Statsrådsberedningens ansvarsområden.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för frågor och ärenden som rör arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö. Departementet ansvarar också för jämställdhet, mänskliga rättigheter på nationell nivå, integration, arbetet mot segregation och diskriminering samt barnets rättigheter.

Kontakt

Presskontakt hos arbetsmarknadsminister Eva Nordmark:

Pressekreterare Jennie Zetterström

Tfn 073-053 92 70

Presskontakt hos jämställdhetsminister samt minister med ansvar för arbetet mot diskriminering och segregation Åsa Lindhagen:

Tf. pressekreterare Frida Färlin

Tfn 073-078 52 24

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Den tillfälliga lättningen i arbetsvillkoret förlängs

Ändring: Lagen (2020:219) om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetproposition för 2021

SFS: 2020:1250

Ikraftträdande: 4 januari 2021 (samma som ändringsförfattningen)

Gäller till och med: 1 januari 2023

Den tillfälliga lättningen i arbetslöshetsförsäkringens arbetsvillkor förlängs till och med den 1 januari 2023. Lättningen innebär att det krävs färre arbetade timmar för att uppfylla arbetsvillkoret än normalt.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Den tillfälliga möjligheten för företagare att utföra vissa begränsade åtgärder i verksamheten förlängs

Ändring: Förordning (2020:523) om ändring i förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

SFS: 2020:1103

Ikraftträdande: 1 januari 2021 (samma som ändringsförfattningen)

Gäller till och med: 31 december 2021

Den tillfälliga möjligheten för företagare att utföra vissa begränsade åtgärder i verksamheten och samtidigt få arbetslöshetsersättning förlängs till och med den 31 december 2021.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

De tillfälligt höjda ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen förlängs

Ändring: Förordningen (2020:221) om ändring i förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring, förordningen (2020:223) om ändring i förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

SFS: 2020:1252, 2020:1254

Ikraftträdande: 4 januari 2021 (samma som ändringsförfattningen)

Gäller till och med: 1 januari 2023

De tillfälliga höjningarna av ersättningsbeloppen förlängs till och med den 1 januari 2023. Den höjda ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen omfattar även det aktivitetsstöd som lämnas till personer som uppfyller villkoren för rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Det högsta beloppet i grundförsäkringen, som har höjts från 365 till 510 kronor per dag, kvarstår. Motsvarande höjning gäller för de arbetslösa som har det lägsta beloppet i den inkomstrelaterade försäkringen.

Det höjda taket i arbetslöshetsförsäkringens inkomstrelaterade ersättning kvarstår också. Taket de första 100 dagarna är därmed 1 200 kronor per dag och därefter 1 000 kronor per dag.

Tidigare beslutade lägsta nivåer för dagpenning, 255 kronor per dag, förlängs.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör statens ekonomi. Det handlar om samordning av statens budget, prognoser och analyser, skattefrågor samt styrning och förvaltning av statens verksamhet. Dessutom ansvarar departementet för frågor som rör finansmarknad, bostäder och samhällsplanering samt konsumentlagstiftning.

Kontakt

Presskontakter hos finansminister Magdalena Andersson:

Pressekreterare Johan Ekström

Mobiltelefon 073-086 32 01

Presskontakt hos finansmarknads- och konsumentminister Per Bolund:

Pressekreterare Hanna Björnfors

Mobiltelefon 073-509 26 05

Pressekreterare Elina Jansson

Mobiltelefon 073-051 58 40

Presskontakt hos civilminister Lena Micko:

Pressekreterare Jonas Lannering

Tfn 073-057 23 36

Tidsgränsen för expertskatt utvidgas

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:37 Skattereduktion för förvärvsinkomster och utvidgad tidsgräns för expertskatt

SFS: 2020:1166

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Tidsgränsen för den skattelättnad, som bland annat utländska experter och forskare kan få enligt de så kallade expertskattereglerna, utvidgas till fem år från dagens tre. Förändringen, som gäller för vistelser i Sverige som påbörjas efter den 31 maj 2020, innebär att de svenska reglerna i högre grad motsvarar reglerna i andra länder i Europa, som till exempel Finland och Danmark. Regelförändringen är också viktig för att den kan stärka Sveriges långsiktiga förmåga att konkurrera om internationell kompetens.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

Schablonintäkten för uppskjuten skatt på vinst vid bostadsförsäljning tas bort

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021

SFS: 2020:1068, 2020:1071:

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Schablonintäkten för uppskjuten skatt på vinst vid bostadsförsäljning (den så kallade uppskovsräntan) tas bort. Både befintliga och framtida uppskov omfattas av de nya reglerna.

Den som avyttrar en privatbostad med vinst och förvärvar en ny bostad kan under vissa förutsättningar få uppskov med beskattning av kapitalvinsten. Den som har ett uppskov betalar ränta för den latent skattecredit som uppskovet innefattar. Räntebeläggningen sker lagtekniskt genom att den som har ett uppskov tar upp en särskild schablonintäkt i inkomstslaget kapital. De nya reglerna innebär att den som har ett uppskov inte längre ska ta upp en schablonintäkt till beskattning.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

Rutavdraget utvidgas och taket höjs

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229), lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021

SFS: 2020:1068 och SFS 2020:1069

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Rutavdraget utvidgas med fyra nya tjänster och taket för avdraget höjs till 75 000 kronor. Utvidgningen innebär att tvätt och vård av kläder och hemtextilier vid en tvättinrättning, en möbleringstjänst, en transporttjänst som avser bortforsling av bohag och annat lösöre från bostaden till försäljningsverksamhet som drivs i syfte att främja återanvändning samt en tjänst som avser enklare tillsyn av bostaden kommer att omfattas av rutavdraget.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

Åtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229) och lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:26 Motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner samt vissa andra inkomstfrågor

SFS: 2020:1072 och 2020:1073

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Det införs ett avdragsförbud i inkomstskattelagen för interna och externa ränteutgifter på skulder till företag i vissa icke samarbetsvilliga jurisdiktioner. Enligt avdragsförbudet får ett företag inte dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag som hör hemma i en jurisdiktion som är upptagen i en gällande och offentliggjord förteckning över stater eller jurisdiktioner utanför EU som av medlemsstaterna gemensamt har bedömts vara icke samarbetsvilliga på skatteområdet. Vidare säkerställs tillämpningen av de så kallade CFC-reglerna när det gäller Trinidad och Tobago. CFC-reglerna innebär att svenska delägare i utländska bolag i vissa fall beskattas löpande för bolagets inkomst.

Ändringen föranleds av Ekofinrådets riktlinjer om motåtgärder på skatteområdet mot icke samarbetsvilliga jurisdiktioner som antogs den 5 december 2019 och syftar till att motverka att metoder som inte uppfyller internationella standarder och granskningskriterier tillämpas.

Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta

Ny lag: Lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017–2021, dels ändring i samma lag, lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.

Ändring: Socialavgiftslagen (2000:980), lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:14 Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta

SFS: 2020:1058-1062

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Sedan 2017 finns en möjlighet för vissa så kallade enmansföretag att få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna när en första person anställs i företaget. Med enmansföretag avses aktiebolag som inte har någon anställd eller endast

har en anställd som också är delägare, handelsbolag utan anställda och högst två delägare samt enskilda näringsidkare utan anställda. Nuvarande regler om sådan nedsättning av arbetsgivaravgifterna är tillfälliga och upphör vid utgången av 2021, men görs permanenta den 1 januari 2021.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Skattereduktion för förvärvsinkomster införs

Ändring: Lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt, inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:37 Skattereduktion för förvärvsinkomster och utvidgad tidsgräns för expertskatt.

SFS: 2020:1165-1168

Ikraftträdande: 1 januari 2021.

Den nya skattereduktionen för förvärvsinkomster innebär att skatten på inkomster från såväl arbete och pension som socialförsäkringsförmåner sänks med upp till 1 500 kronor per person och år 2021. Full skattereduktion med 1 500 kr ges till dem som har en beskattningsbar förvärvsinkomst överstigande 240 000 kronor per år, vilket ungefär motsvarar inkomsten hos de lägsta kollektivavtalsenliga heltidslönerna.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto införs

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:23 Justerande bestämmelser om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott och avdrag för negativt räntenetto

SFS: 2020:1076 och 2020:1077

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Reglerna om avdrag för koncernbidragsspärrade underskott ändras. Ändringen innebär bland annat att företag som har underskott från tidigare år, kommer att kunna dra av underskotten mot det överskott som kan uppstå på grund av att företaget inte får dra av alla sina ränteutgifter.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp införs för utomlands bosatta som arbetar tillfälligt i Sverige

Ändring: Lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, inkomstskattelagen (1999:1229), socialavgiftslagen (2000:980) och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:190 Ekonomiskt arbetsgivarbegrepp – förändrade skatteregler vid tillfälligt arbete i Sverige

SFS: 2020:951–954

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ett ekonomiskt arbetsgivarbegrepp införs i lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta. När utomlands bosatta personer arbetar tillfälligt i Sverige ska beskattningen inte avgöras av vem som i formell mening är arbetsgivare. Avgörande blir i stället vem arbetet utförs för.

Reglerna i skatteförfarandelagen om skyldigheten att göra skatteavdrag ändras också. Det innebär bland annat att utländska utbetalare ska göra skatteavdrag från ersättning för arbete i Sverige. Svenska utbetalare ska också göra skatteavdrag i vissa fall för ersättningar till utländska mottagare, om det avser arbete som utförs i Sverige.

Med ändringarna, som bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna, uppnås mer konkurrensneutrala regler.

Vissa ändringar i skattelagstiftningen till följd av resolutionsregelverket

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:19 Vissa ändringar i skattelagstiftningen till följd av resolutionsregelverket

SFS: 2020:1075

Ikraftträdande: 1 januari 2021

För att inte försämra möjligheterna att hitta en långsiktig lösning på ett resolutionsförfarande ska tidigare års underskott inte begränsas av beloppsspärren i bestämmelserna om underskottsavdrag om det sker en ägarförändring i ett företag som före ägarförändringen var försatt i resolution. Motsvarande gäller det fall ett undantag från begränsning av rätten att utnyttja kvarstående negativt räntenetto vid ägarförändringar eller vid fusion eller fission aktualiseras för ett företag som har försatts i resolution.

Ett syfte med ändringen är att åtgärder som genomförs i ett företag i resolution inte ska medföra skatteeffekter som minskar möjligheten till en framgångsrik utgång av resolutionsförfarandet. Genom ändringen införs regler i skattelagstiftningen till följd av resolutionsregelverket som trädde i kraft den 1 februari 2016.

En regional skattereduktion införs i vissa glest befolkade kommuner

Ändring: Lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt, inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:175 Skattereduktion för boende i vissa glest befolkade områden – regional skattereduktion

SFS: SFS 2020:863–865

Ikraftträdande: 1 december 2020, men tillämpas från och med det beskattningsår som infaller efter 31 december 2019.

Införandet av en regional skattereduktion innebär att skatten sänks med 1 675 kronor per år och person för boende i vissa glest befolkade kommuner, främst i Norrland och nordvästra Svealand. För att ta del av skattereduktionen ska en person vara folkbokförd i någon av de aktuella kommunerna senast 1 november året före beskattningsåret. Åtgärden utgör både en kompensation och en regional stimulans som kan underlätta och i viss mån attrahera fler personer att bo och arbeta i de här delarna av landet.

För fysiska personer som har företag vars resultat de själva beskattas för, till exempel enskilda näringsidkare och delägare i handelsbolag, införs genom förslaget en skyldighet att i inkomstdeklarationen ange om andra stöd av mindre betydelse har tagits emot under beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren. Skyldigheten gäller dock endast om det stöd som har tagits emot överstiger 150 000 kronor.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

En skattereduktion införs för personer som gör gröna investeringar

Ny lag: Lag om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

Ny förordning: Förordning om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik

Ändring: Lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet, inkomstskattelagen (1999:1229), skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021
SFS: 2020:1066, 2020:1067, 2020:1068, 2020:1070 och 2020:1080
Ikraftträdande: 1 januari 2021

Skattereduktionen ges för arbets- och materialkostnader. Reduktionen utformas med en fakturamodell av motsvarande slag som den som finns för rut- och rotavdrag, så att köparna kan få del av skattelättnaden redan vid köpet. Därmed är den enskilde inte längre beroende av hur mycket medel som finns anslagna för ett visst år för att få en subvention.

Skattereduktion kan medges med 15 procent för solceller och 50 procent för lagring av egenproducerad elenergi och laddningspunkter till elfordon. Den får uppgå till högst 50 000 kronor per person och beskattningsår.

Skattereduktionen ersätter de nuvarande stöden till fysiska personer enligt förordningen om statligt stöd till solceller, förordningen om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi och förordningen om bidrag till privatpersoner för installation av laddningspunkt till elfordon.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

Den permanenta skattekllyftan mellan pension och lön för personer över 65 år tas bort

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021

SFS: 2020:1068:

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringen innebär att det sista steget tas för att ta bort skattekllyftan mellan löntagare och pensionärer som uppstått till följd av jobbskatteavdragen. Sänkningen träffar de över 65 år med inkomster mellan 17 700 och 118 200 kronor i månaden.

För en person över 65 år med en månadsinkomst på 21 000 kronor innebär förslaget en skattesänkning på drygt 800 kronor per år. De över 65 år med lägre inkomster har fått sänkt skatt tidigare. Skattesänkningen sker genom en förstärkning av det förhöjda grundavdraget.

Den tillfälliga skattekllyftan försvinner från 2023. Samtidigt som skatten sänks för personer över 65 år den 1 januari 2021, införs också en tillfällig

skattereduktion på arbete under två år. Syftet med den tillfälliga skattereduktionen är att kompensera för ökade arbetskostnader kopplade till utbrottet av coronaviruset. Den tvååriga skattereduktionen på arbete innebär att det kommer finnas kvar en tillfällig skattekllyfta mellan löntagare och pensionärer 2021 och 2022.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

Stärkt sekretesskydd för statligt anställdas tjänstepensionsuppgifter

Ändring: Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:15 Sekretess för uppgifter om statliga tjänstepensionsförmåner

SFS: 2020:1064

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär att skyddet för uppgifter i ärenden om statliga tjänstepensionsförmåner stärks. Sekretessen kommer att gälla bland annat för uppgifter om placeringar av tjänstepensionsmedel och om återbetalningsskydd.

Ändringarna motverkar integritetskränkande kartläggningar över offentliganställda och skyddar uppgifter som hör till den enskildes privatekonomi. Genom ändringarna kommer sekretesskyddet i den statliga tjänstepensionen motsvara det som gäller för liknande uppgifter i premiepensionssystemet.

Kommuner och andra fastighetsägare får möjlighet att söka stöd för åtgärder som bidrar till gröna och trygga samhällen

Ny förordning: Förordning om stöd för gröna och trygga samhällen

Beslutsunderlag: Promemoria med förslag till förordning om stöd för gröna och trygga samhällen (Fi2020/03071)

SFS: 2020:1202

Ikraftträdande: 15 januari 2021

Förordningen innebär att Boverket får ge stöd för att genomföra åtgärder för att öka eller utveckla stadsgröniska eller ekosystemtjänster i områden med socioekonomiska utmaningar. Stödet kan sökas av bland annat kommuner och andra fastighetsägare. Stöd får ges för åtgärder som är till nytta för allmänheten utan krav på någon särskild motprestation. Den minsta totala

kostnaden för åtgärderna ska uppgå till 200 000 kronor och stöd får ges med högst 50 procent av kostnaderna.

Syftet med stödet är att utveckla dessa områden i en grön och hälsofrämjande riktning, samtidigt som det skapas trygga, trivsamma och inkluderande utemiljöer med särskild omsorg om åtgärdernas gestaltning.

Förordningen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Skatten tas bort för donerade måltider till anställda

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:45 Extra ändringsbudget för 2020 – Ytterligare medel till kommuner och regioner, ökad testning och andra merkostnader med anledning av coronaviruset samt ändrade regler för kostförmån i särskilda fall

SFS: 2020:1079

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Under pandemin har det funnits en stor vilja bland allmänheten att donera mat till bland annat sjukvårdspersonal, men förmån av fri kost som anställda får på arbetet är i vissa fall skattepliktig enligt dagens regler. I syfte att inte beskatta måltider som lämnas av allmänheten för att visa anställda uppskattning och stöd i ansträngda arbetssituationer, införs därför en skattefrihet för kostförmån i särskilda fall.

Skattefriheten gäller måltider som kommer från någon som saknar samband med arbetsgivaren och när måltiden lämnas utan krav på motprestation. Skattefriheten gäller permanent och retroaktivt från och med den 1 mars 2020 och är inte begränsad till specifikt utpekade yrkeskategorier eller kriser.

Ändringen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Förlängt omställningsstöd under perioden maj och juni-juli

Ny förordning: Förordning (2020:338) om omställningsstöd
Promemorian Omställningsstöd till företag för perioden maj-juli 2020 Fi2020/03582

SFS: 2020:838

Ikraftträdande: 19 oktober 2020

Regeringen har infört ett omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning till följd av pandemin. Förordningen förlänger omställningsstödet till att även omfatta perioden maj till juli 2020.

För maj ges stödet till företag som har haft minst 40 procent lägre omsättning och för juni och juli ges stöd till företag som haft 50 procent lägre omsättning i jämförelse med motsvarande period 2019. Stödet ges med en andel av de fasta kostnaderna. För maj ges stödet med max 150 miljoner kronor per företag och för juni och juli med max åtta miljoner kronor. Ansökan är öppen mellan den 19 oktober och 30 november 2020. Stödet är godkänt av EU-kommissionen.

Förlängningen av omställningsstödet bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet ansvarar för frågor om landets försvar, totalförsvaret, internationellt försvars- och säkerhetspolitiskt samarbete, försvarsunderrättelseverksamhet, internationella insatser samt folkrätt vid väpnad konflikt.

Kontakt

Presskontakt hos försvarsminister Peter Hultqvist:

Pressekreterare Toni Eriksson

Tfn 073-072 83 16

Regeringen får besluta om operativt militärt stöd till Finland

Ny lag: Lag om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland

Ändringar: Skyddslagen (2010:305), luftfartslagen (2010:500), förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation, förordningen (2006:311) om transport av farligt gods, skyddsförordningen (2010:523), luftfartsförordningen (2010:770) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:110 Operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland

SFS: 2020:782–790

Ikraftträdande: 15 oktober 2020

En ny reglering införs om operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland. Regeringen får möjlighet att besluta om att sätta in svenska väpnade styrkor för att bistå Finland med att hindra kränkningar av finskt territorium och att ta emot militärt stöd i form av militära styrkor från Finland för att hindra kränkningar av svenskt territorium eller möta ett väpnat angrepp mot Sverige.

Områden där finska styrkor lämnar stöd ska kunna beslutas vara skyddsobjekt och finsk militär personal ska kunna bevaka skyddsobjektet. Finska styrkor ska kunna anlitas för att genomföra svensk myndighets beslut om undanförelse och förstöring. Vissa frågor rörande finsk militär luftfart i Sverige regleras. Även vissa andra författningsändringar görs, för att skapa bättre förutsättningar för finsk militär att lämna stöd i Sverige.

Tydliggörande av det militära försvarets uppgifter

Ändringar: Förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, förordningen (2007:854) med instruktion för Försvarets materielverk, förordningen (2007:861) med instruktion för Totalförsvarets forskningsinstitut och förordningen (2007:937) med instruktion för Försvarets radioanstalt

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:30 Totalförsvaret 2021–2025

SFS: 2020:1233–1236

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Förordningarna med instruktion för Försvarmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarets radioanstalt ändras bland annat för att spegla de mål och uppgifter som det militära försvaret ska ha under den kommande inriktningsperioden 2021–2025. Det tydliggörs att Försvarmaktens huvuduppgift är att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp.

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet byter namn till Totalförsvarets plikt- och prövningsverk

Ändringar: Lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), totalförsvarsdatalagen (2020:151) med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:30 Totalförsvaret 2021–2025

SFS: 2020:1272–1292, 2020:1298

Ikraftträdande: 1 februari 2021

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet byter namn till Totalförsvarets plikt- och prövningsverk. Namnbytet genomförs för att ge myndigheten ett namn som tydligt återspeglar dess verksamhet och uppdrag.

Infrastrukturdepartementet

Infrastrukturdepartementet har ansvar för frågor som rör transporter och infrastruktur, digitalisering och it, postfrågor samt energifrågor.

Kontakt

Presskontakt hos infrastrukturminister Tomas Eneroth:
Pressekreterare Lovisa Alm
Tfn 073-073 97 53

Presskontakt hos energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman:
Pressekreterare Fredrik Persson
Tfn 073-072 81 36

Bestämmelser införs avseende registrering som drönanoperatör

Ändringar: Förordning (1986:172) om luftfartygsregistret m.m.

Beslutsunderlag: Transportstyrelsens framställan om ändring i förordningen om luftfartygsregistret m.m. från december 2019.

SFS: 2020:1065

Ikraftträdande: 1 januari 2021.

Genom ändringen införs bestämmelser om bland annat vilka uppgifter en ansökan om registrering som drönanoperatör ska innehålla, i vilka fall avregistrering ska ske och för vilka ändamål personuppgifter får behandlas i registret. Transportstyrelsen för registret.

Bestämmelserna kompletterar kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/947 av den 24 maj 2019 om regler och förfaranden för drift av obemannade luftfartyg, som föreskriver att alla medlemsstater ska föra ett register över drönanoperatörer.

Åtgärder mot fordonsmålvakter

Ändring: Lagen (1976:206) om felparkeringsavgift, lagen (2014:447) om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter, vägtrafikdataförordningen (2019:382) och förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:67 Användningsförbud och avskyltning av fordon med obetalda felparkeringsavgifter

SFS: 2020:507–508, 2020:891–892

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Som ett led i arbetet med att minska de fordonsrelaterade skulderna till det allmänna och för att stävja användandet av fordonsmålvakter införs bestämmelser om att ett fordon inte får användas om felparkeringsavgifter som uppgår till ett visst belopp inte betalas inom föreskriven tid. Om fordonet ändå används ska fordonets registreringsskyltar omhändertas av en polis eller en bilinspektör. Vidare föreslås vissa mindre ändringar som rör rätten att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter.

Uppgifter om bland annat användningsförbud och att fordon har sålts exekutivt ska föras in i vägtrafikregistret. Ersättningsskyltar eller provisoriska registreringsskyltar ska inte få lämnas ut för ett fordon om användningsförbud råder enligt lagen om felparkeringsavgift och tillfällig registrering ska inte meddelas för dessa fordon.

Rättvisare bestämmelser vid överlast

Ändring: Trafikförordningen (1998:1276) och vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap

Beslutsunderlag: Framställan från Transportstyrelsen

SFS: 2020:889–890

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Beteckningen maximilast ersätts med beteckningen totalvikt i vissa bestämmelser. Ändringen innebär att böterna i stället ska beräknas efter överskridande av fordonets totalvikt, oavsett vilken maximilast fordonet har. Med dagens reglering missgynnas den som har ett fordon vars maximilast är mindre, eftersom böterna vid överlast räknas i procentuell avvikelse sett till fordonets maximilast.

Procentsatsen för acceptabelt överskridande av den totala vikten justeras samtidigt från 20 procent till 10 procent av lasten. Skälet är att 10 procent över totalvikten är ett rimligt mått när polisen ska hindra ett överlastat fordon från fortsatt färd. Fordon har ofta en liten marginal över totalvikten innan de blir trafikfarliga att framföra.

Elcertifikatsystemet avslutas redan 2035

Ändring: Lagen (2011:1200) om elcertifikat

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:16 Elcertifikat – stoppregel och kontrollstation 2019

SFS: 2020:963

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär bland annat att elcertifikatssystemet avslutas 2035 och att anläggningar, varaktiga produktionsökningar och vissa ombyggnader som genomförts eller tagits i drift efter utgången av 2021 inte får tilldelas elcertifikat. Ändringarna innebär också att regeringen får ett bemyndigande att meddela föreskrifter om ett senare stoppdatum för tilldelning av elcertifikat. En förutsättning för att sådana föreskrifter ska få meddelas är att Sverige och Norge kommer överens om ett annat stoppdatum inom ramen för den gemensamma elcertifikatsmarknaden.

I lagen finns också nya grundtermer för beräkning av kvotplikten, och Statens energimyndighet ska under vissa förutsättningar få avsluta elcertifikatskonton och makulera kvarvarande elcertifikat.

Tystnadsplikt införs för tjänsteleverantörer vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter

Ny lag: Lagen om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:201 Tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter

SFS: 2020:914

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Det införs en ny straffsanktionerad tystnadsplikt för privata tjänsteleverantörer. Lagen gäller när en myndighet, eller ett organ eller en verksamhet som jämställs med en myndighet, genom utkontraktering uppdrar åt en tjänsteleverantör att endast tekniskt bearbeta eller tekniskt lagra uppgifter.

Med tjänsteleverantör jämställs en underleverantör som medverkar till att fullgöra tjänsteleverantörens uppdrag. Tystnadsplikten gäller för den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar i eller har deltagit i en tjänsteleverantörs verksamhet att på uppdrag av en myndighet tekniskt bearbeta eller lagra uppgifter.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet förlängs ytterligare

Ändringar: Förordning (2020:154) om förlängning av giltighetstiden för handlingar inom sjöfartsområdet

SFS: 2020:1225

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Restriktionerna under coronapandemin har medfört att sjömän och rederier har haft mycket svårt att ta sig till läkare eller tillsynsmyndigheter för att förnya de olika intyg och certifikat som krävs för att fartyg ska få användas och för att sjömännen ska få tjänstgöra på fartyg.

För att undvika risken att fartygen inte får användas eller att tjänstgöring omöjliggörs när giltighetstiden för intygen och certifikaten löper ut, beslutade regeringen därför vid flera tillfällen under 2020 att generellt förlänga giltighetstiden för alla dessa intyg.

Genom den senaste ändringen förlängs giltighetstiden ytterligare med 15 månader räknat från dokumentets förfallodatum, dock som längst till och med den 30 september 2021. Förlängningen gäller för alla sådana dokument vars giltighetstid förfaller senast den 31 maj 2021.

Det tillfälligt anpassade sjöfartsstödet förlängs

Ändringar: Förordning (2020:000) om fortsatt giltighet för förordningen (2020:730) om tillfälligt anpassat sjöfartsstöd

SFS: 2020:1296

Ikraftträdande: 1 januari 2021

På grund av det minskade antal passagerare som coronapandemin har medfört har flera rederier varit tvungna att ta ett antal färjor tillfälligt ur trafik och permittera stora delar av personalen.

En tillfällig förordning togs därför fram som innebär att sjöfartsstöd lämnas för sjömän som med anledning av coronapandemin permitterats eller sysselsatts med underhåll av fartygen eller liknande arbetsuppgifter, även då fartyget tillfälligt tagits ur trafik. Skälet till att förordningen togs fram var färjornas betydelse för svensk varuförsörjning, export och import men även för persontransporter och besöksnäring.

Då smittspridningen inte upphört kvarstår många av problemen som motiverade förordningen om tillfälligt anpassat sjöfartsstöd. Eftersom förordningen upphör att gälla den 31 december 2020 har regeringen därför beslutat om en förordning om fortsatt som upphör att gälla den 1 juli 2021.

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet ansvarar bland annat för rättsväsendet, migrations- och asylfrågor, krisberedskap, grundlagar och civilrätt.

Kontakt

Presskontakter hos justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Pressekreterare och pressamordnare Sofie Rudh

Tfn 072-545 74 21

Pressekreterare Adriana Haxhimustafa

Tfn 070-266 31 05

Presskontakter hos inrikesminister Mikael Damberg:

Pressekreterare Mirjam Kontio

Tfn 073-074 05 57

Pressekreterare Per Strängberg

Tfn 073-093 90 56

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Storbritannien och EU

Ändringar: Utlänningslagen (2005:716), lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap, utlänningsförordningen (2006:97) och utlänningsdataförordningen (2016:30)

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:178 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

SFS: 2020:939–942

Ikraftträdande: 1 december 2020

När Storbritannien lämnade EU den 1 februari 2020 trädde ett utträdesavtal i kraft. Enligt avtalet fortsätter EU:s regelverk att gälla för Storbritannien under en övergångsperiod till och med den 31 december 2020. Därefter ska avtalets bestämmelser till skydd för de särskilt berörda medborgarna börja tillämpas. I Sverige är det främst brittiska medborgare med familjer som vid övergångsperiodens slut bor och arbetar här.

De nya bestämmelserna kompletterar utträdesavtalet om dessa medborgares rätt att resa in, vistas och arbeta i Sverige. Bestämmelserna innebär bland annat att brittiska medborgare med familjer i Sverige ska ansöka om en ny uppehållsstatus. Migrationsverket fattar beslut om uppehållsstatus och

utfärdar dokument till de gränsarbetare som omfattas av rättigheter enligt avtalet.

En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor

Ändringar: Vapenlagen (1996:67), lagen (2000:1225) om straff för smuggling, lagen (2003:148) om straff för terroristbrott och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:200 En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor

SFS: 2020:900–903

Ikraftträdande: 1 december 2020

I bestämmelserna om vapenbrott och brott mot tillståndsplikten för explosiva varor görs ändringar som innebär att fler enhandsvapen och explosiva varor ska anses vara av särskilt farlig beskaffenhet. Det ska också vid bedömningen av om ett brott är grovt särskilt beaktas om vapen eller explosiva varor innehafts eller hanterats i en sådan miljö att de typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning. Dessutom sänks kraven för att ett brott ska anses vara synnerligen grovt, samtidigt som maximistraffen höjs från fängelse i sex år till fängelse i sju år.

I lagen om straff för smuggling införs en särskild reglering av smuggling av vapen och explosiva varor. Straffskalorna för de nya brotten motsvarar straffskalorna för vapenbrott och brott mot tillståndsplikten för explosiva varor.

Kompletterande bestämmelser införs till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande

Ny lag: Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande

Ny förordning: Förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande

Ändringar: Följdändringar i ett antal lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:198 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande

SFS: 2020:968–978

Ikraftträdande: 19 december 2020

Från och med den 19 december 2020 gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande. Förordningen innehåller bestämmelser om att beslut om frysning och beslut om förverkande som har utfärdats i en medlemsstat ska erkännas och verkställas i en annan stat.

Bestämmelserna ska förenkla och effektivisera det gränsöverskridande samarbete som syftar till att bland annat komma åt kriminellas brottsvinster för att på så sätt bekämpa grov brottslighet. För att förordningen ska kunna tillämpas i Sverige införs kompletterande bestämmelser i en ny lag. Även en ny förordning och vissa följdändringar i befintliga lagar och förordningar införs.

Datainspektionen byter namn till Integritetsskyddsmyndigheten

Ändringar: Följdändringar i ett antal lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021 (utg.omr. 1)

SFS: Ändringar i 45 författningar, se Svensk författningssamling

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Datainspektionen byter namn till Integritetsskyddsmyndigheten. Myndigheten kommer att anges med det nya namnet i författningar där namnet förekommer.

Förskottsbetalning införs i vissa ärenden om utlämnande av allmän handling

Ändring: Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:179 Förskottsbetalning i vissa ärenden om utlämnande av allmän handling

SFS: 2020:961

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Att kunna ta del av allmänna handlingar är en viktig del i det demokratiska samhället. Den som önskar ta del av en allmän handling har rätt att få en kopia av handlingen mot en fastställd avgift. Samtidigt förekommer det att personer som begärt ut kopior av allmänna handlingar inte betalar avgiften. För att komma till rätta med införs en bestämmelse som gör det möjligt för myndigheter att helt eller delvis ta betalt för kopiorna i förväg.

Medarbetarskydd för polisanställda stärks

Ändringar: Polislagen (1984:387), lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter, patientsäkerhetslagen (2010:659), förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning, förordningen (1992:289) om särskild personutredning i brottmål, m.m., förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljder och fängelseförordningen (2010:2010) samt följdändringar

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:186 Ett förstärkt medarbetarskydd för polisanställda

SFS: 2020:1050–1057

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Det införs en ny bestämmelse i polislagen som utökar möjligheten att kroppsvisitera personer som förhörs i polisens lokaler. Det görs också en lagändring som innebär att även civilanställda vid Polismyndigheten ska kunna ha kvalificerade skyddsidentitet. Slutligen utvidgas Säkerhetspolisens möjligheter att från hälso- och sjukvården, Kriminalvården och Rättsmedicinalverket inhämta uppgifter om enskilda i sin personskyddsverksamhet. Ändringarna syftar till att förstärka medarbetarskyddet för polisanställda.

Passavgiften höjs med 50 kronor

Ändring: Passförordningen (1979:664)

SFS: 2020:886

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringen innebär att avgiften för att ansöka om pass höjs från 350 kronor till 400 kronor. Detta gäller för ansökningar om vanligt pass och extra pass som görs hos Polismyndigheten. Anledningen till höjningen är att Polismyndighetens passverksamhet har gått med underskott de senaste åren.

Ungdomsövervakning – ny påföljd för unga lagöverträdare

Ny lag: Lag om verkställighet av ungdomsövervakning

Ny förordning: Förordning om verkställighet av ungdomsövervakning

Ändringar: Brottsbalken, med flera författningar

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:118 Ungdomsövervakning

SFS: 2020:616–621, 2020:792–798

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Lagändringarna innebär att det införs en ny påföljd för unga lagöverträdare, ungdomsövervakning. Påföljden ska kunna utdömas i fall där varken ungdomsvård eller ungdomstjänst är tillräckligt ingripande påföljder med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art samt den unges tidigare brottslighet. Domstolen ska få bestämma tiden för påföljden till mellan sex månader och ett år och Kriminalvården ska ansvara för verkställigheten.

Den som döms till påföljden ska bland annat meddelas föreskrifter om rörelseinskränkningar, som ska bestå i antingen ett förbud att lämna bostaden under helgkvällar och helgnätter eller andra rörelseinskränkningar som till exempel ett förbud att vistas på en viss plats eller inom ett visst område. Inskränkningarna ska kontrolleras med fotboja.

Utvidgade möjligheter att förvandla obetalda böter till fängelse

Ändring: Bötesverkställighetslagen (1979:189)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:8 Utvidgade möjligheter att förvandla obetalda böter till fängelse

SFS: 2020:1074

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Lagändringen innebär att kravet på att det ska vara uppenbart att den bötfällde av tredska inte har betalat sina böter tas bort. Det ålderdomliga ordet tredska byts också ut mot trots.

Böter ska alltså förvandlas till fängelse om de inte har kunnat drivas in på grund av trots från den bötfällde. Syftet är att personer som har ekonomiska möjligheter att betala sina böter också ska göra det.

En effektivare kommunal räddningstjänst

Ändringar: Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor, förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor och förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:176 En effektivare kommunal räddningstjänst

SFS: 2020:882–885

Ikraftträdande: 1 januari 2021. Kommunerna får dock tid till den 1 januari 2022 för att anta nya handlingsprogram och uppfylla kravet på att ständigt upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten.

Ändringarna innebär en starkare statlig styrning av kommunernas förebyggande verksamhet och räddningstjänst genom ett nytt nationellt mål för den förebyggande verksamheten, tydligare handlingsprogram samt utökad föreskriftsrätt för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Kommunerna åläggs att upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänsten och får en möjlighet att delegera uppgifter på ett mer flexibelt sätt.

Tillsyn och stöd förstärks genom en koncentration till MSB med möjlighet att förelägga kommunerna att avhjälpa brister. MSB får även möjlighet att under vissa förhållanden kunna prioritera och fördela tillgängliga förstärkningsresurser nationellt. Syftet är att stärka Sveriges förmåga att kunna hantera stora och allvarliga olyckor.

Utökade möjligheter till digital kommunikation i domstolsprocesser

Ändringar: Rättegångsbalken, förvaltningsprocesslagen (1971:291), lagen (1996:242) om domstolsärenden med flera lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:189 Digital kommunikation i domstolsprocesser

SFS: 2020:918–926

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Lagändringarna innebär bland annat att en stämningsansökan i tvistemål och andra ansökningar enligt rättegångsbalken ska få göras digitalt. Ansökan ska i så fall skrivas under med en avancerad elektronisk underskrift.

Rättegångsfullmakter ska få utfärdas i digital form och skrivas under med en avancerad elektronisk underskrift, och ett ombud som är offentlig försvarare ska inte behöva ge in en fullmakt annat än om rätten anser att det behövs. Onödiga krav på att en part ska tillhandahålla papperskopior tas också bort.

Ändringarna syftar till att möjliggöra eller underlätta digital kommunikation i domstolsprocesser.

Samtliga migrationsdomstolar blir behöriga att pröva viseringsmål

Ändring: Förordning om ändring i förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.

Beslutsunderlag: Promemorian Behörig migrationsdomstol i viseringsmål (Ju2020/01022)

SFS: 2020:917

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringen innebär att samtliga migrationsdomstolar blir behöriga att pröva viseringsmål. Viseringsmålen fördelas mellan migrationsdomstolarna utifrån vilken världsdel beslutet om visering är fattat.

Minoritetsskyddet stärks i aktiebolag och ekonomiska föreningar, däribland bostadsrättsföreningar

Ändringar: Aktiebolagslagen (2005:551), lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar med flera lagar samt aktiebolagsförordningen (2005:559) med flera förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:194 Ett ändamålsenligt minoritetsskydd i aktiebolag och ekonomiska föreningar

SFS: 2020:985–997

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär bland annat att en särskild granskare eller minoritetsrevisor kan utses av Bolagsverket utan att frågan först behandlas på en bolags- eller föreningsstämma, om ägare till minst en tiondel av aktierna i bolaget respektive en tiondel av medlemmarna i föreningen står bakom ansökan. Det införs också ett krav på att en särskild granskare ska vara lämplig och oberoende.

Åtgärderna gör det svårare för till exempel styrelsen i ett bolag eller en förening att motarbeta en minoritet av aktieägares eller medlemmars insyn. I privata aktiebolag och i ekonomiska föreningar ska den som har ansökt om en särskild granskare i undantagsfall kunna bli ersättningskyldig för kostnader för den särskilda granskaren. Detta motverkar att reglerna missbrukas.

Skärpta regler för att minska olaglig tillverkning av sprängämnen

Ändringar: Lagen (2020:860) om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen och lagen (2020:861) om ändring i lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:154 Skärpta regler avseende hanteringen av sprängämnesprekursorer

SFS: 2020:860–861

Ikraftträdande: 1 februari 2021

Lagändringar genomförs med anledning av en ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer, det vill säga kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men också missbrukas för att tillverka sprängämnen. EU-

förordningen innebär att ett antal listade ämnen även fortsättningsvis inte får tillhandahållas till, samt införas, innehas eller användas av enskilda. Medlemsstaterna kan medge undantag för vissa ämnen, men möjligheten till undantag är mer begränsad i den nya EU-förordningen.

Skyldigheten att rapportera misstänkta transaktioner samt betydande försvinnanden och stöder till den nationella kontaktpunkten utökas till att omfatta fler aktörer. Det har dessutom tillkommit krav på bland annat medvetandehöjande åtgärder och utökad tillsyn.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

De tillfälliga åtgärderna för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor utan hälsorisker förlängs

Ändring: Lagen (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:41 Förlängning av de tillfälliga åtgärderna för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor

SFS: 2020:1154

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Lagen om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor gör det möjligt att hålla nere antalet personer som närvarar vid stämmorna. Samtidigt får aktieägare och medlemmar ett så stort inflytande som möjligt. Styrelsen kan bland annat bestämma att stämman ska genomföras helt utan fysiskt deltagande genom elektronisk uppkoppling eller genom poströstning.

Syftet är att motverka spridningen av covid-19 och underlätta för företag och föreningar att genomföra stämmorna utan hälsorisker.

Lagen är tidsbegränsad och gällde ursprungligen till utgången av 2020. På grund av det fortsatt osäkra läget med pågående smittspridning i samhället ska lagen fortsätta att gälla till utgången av 2021.

Skydd av Sveriges säkerhet vid försäljning av säkerhetskänslig verksamhet

Ändringar: Säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658)

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:13 Åtgärder till skydd för Sveriges säkerhet vid överlåtelser av säkerhetskänslig verksamhet

SFS: 2020:1007–1008

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär att det införs nya krav på verksamhetsutövare som planerar att överlåta hela eller någon del av en säkerhetskänslig verksamhet och viss egendom. Innan en överlåtelse ska verksamhetsutövaren vara skyldig att göra en särskild säkerhetsskyddsbedömning och en lämplighetsprövning.

Verksamhetsutövaren ska också samråda med en samrådsmyndighet. Samrådsmyndigheten ska kunna förelägga verksamhetsutövare att vidta åtgärder och ytterst kunna besluta att en överlåtelse inte får genomföras (ett förbud). Säljer man verksamheten eller egendomen i strid mot förbudet så är överlåtelsen ogiltig.

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet ansvarar bland annat för frågor om kultur, medier, demokrati, urfolket samerna och de nationella minoriteterna, det civila samhället, idrott, trossamfund och ungdomspolitik.

Kontakt

Presskontakt hos kultur- och demokratiminister Amanda Lind:
Pressekreterare Josefin Sasse
Tfn 073-077 94 69

Ett redaktionsstöd införs för nyhetsmedier

Ändringar: Mediestödsförordningen (2018:2053)

Beslutsunderlag: SOU 2016:80 En gränsöverskridande mediepolitik. För upplysning, engagemang och ansvar

SFS: 2020:742–743

Ikraftträdande: 13 augusti 2020 och 1 januari 2021

Ett nytt mediestöd i form av ett redaktionsstöd får lämnas till nyhetsmedier som har behov av ekonomiskt stöd för sin redaktionella verksamhet. Under 2020 gäller vissa tillfälliga förutsättningar för redaktionsstöd i syfte att stödja nyhetsmedierna med anledning av coronapandemin, men dessa tillfälliga förutsättningar upphör att gälla den 1 januari 2021.

Nya och ändrade regler för tv och videodelningsplattformar

Ändringar: Radio- och tv-lagen (2010:696) med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop 2019/20:168 En moderniserad radio- och tv-lag

SFS: 2020:872–879

Ikraftträdande: 1 december 2020

Ändringar görs främst för att genomföra revideringar av EU:s direktiv om audiovisuella medietjänster. I radio- och tv-lagen införs bestämmelser för svenska videodelningsplattformar, det vill säga tjänster där användare laddar upp rörlig bild som till exempel videor på en plattform. Det ställs bland annat krav på en leverantör av en plattform att vidta lämpliga åtgärder för att användarna ska följa grundläggande innehålls- och reklamregler.

Ändringar görs även i bestämmelserna om tv-sändningar och beställ-tv när det gäller skydd av barn, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, krav på program med europeiskt ursprung och reklam.

Public service-avgiften sänks

Ändringar: Lagen (2018:1893) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021, utgiftsområde 17

SFS: 2020:1204

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Alla som har fyllt 18 år och har en beskattningsbar förvärvsinkomst betalar public service-avgift. Avgiften används för att finansiera verksamheten vid Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion. Avgiftens storlek avgörs av den beskattningsbara förvärvsinkomsten och har ett tak.

För 2020 var den högsta avgiften 1 397 kr per person och år. Eftersom avgiftsintäkterna de senaste två åren varit högre än beräknat sänks avgiften 2021 och blir som högst 1 330 kr per person och år.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Nytt stöd till allmänna samlingslokaler med anledning av coronapandemin

Ändring: Förordning (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler

SFS: 2020:821

Ikraftträdande: 6 oktober 2020

Genom ändringen införs bestämmelser om organisationsbidrag till föreningar och stiftelser som tillhandahåller allmänna samlingslokaler och till vissa riksorganisationer. Organisationsbidraget får ges för 2020 och 2021 för att lindra de ekonomiska konsekvenserna av spridningen av coronapandemin.

Ny stödperiod för inställda och uppskjutna kulturevenemang

Ändring: Förordning (2020:246) om statligt stöd för kulturevenemang som har ställts in eller skjutits upp med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19

SFS: 2020:831

Ikraftträdande: 12 oktober 2020

Genom ändringen införs en möjlighet att ansöka om stöd för kulturevenemang som skulle ha hållits mellan 1 juni och 30 september 2020 och som ställts in eller skjutits upp med anledning av coronapandemin.

Miljödepartementet

Miljödepartementet ansvarar för frågor som rör minskade klimatutsläpp, en giffri vardag och att stärka den biologiska mångfalden på land och i vatten. Departementet ansvarar också för frågor som rör kretslopp och avfall, strålsäkerhet, skydd och skötsel av värdefull natur samt internationellt miljösamarbete.

Kontakt

Presskontakt hos klimat- och miljöminister samt vice statsminister Isabella Lövin:

Pressekreterare Jakob Lundgren

Tfn 072-206 08 92

Havs- och vattenmyndigheten får tillsynsvägledningsansvar för de invasiva främmande arter som lever i vatten

Ändring: Miljötillsynsförordningen (2011:13)

SFS: 2020:419

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Regeringen har beslutat om en förordningsändring som behövs för att genomföra EU-förordningen om invasiva främmande arter. Ändringen innebär ett tillägg till miljötillsynsförordningen där Havs- och vattenmyndigheten från årsskiftet får tillsynsvägledningsansvaret för de invasiva främmande arter som lever i vatten.

Statligt stöd till vissa miljöfordon för att främja introduktionen av miljöfordon på marknaden

Ny förordning: Förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon

SFS: 2020:750

Ikraftträdande: 7 september 2020

Förordningen gör det möjligt att söka stöd hos Statens energimyndighet för inköp av tunga lastbilar som drivs på el, gas eller bioetanol, samt vissa el-drivna traktorer och motorredskap.

Stödet uppgår till 20 procent av inköpspriset, men högst 40 procent av merkostnaden i förhållande till en jämförbar konventionell lastbil eller

arbetsmaskin. Stöd betalas ut till företag inklusive fysiska personer som bedriver näringsverksamhet samt till kommuner och regioner.

Bestämmelsen om tillståndspliktiga insamlingssystem skjuts fram

Ändringar: Förordning om ändring i förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar m.fl.

SFS: 2020:815–820

Ikraftträdande: 31 december 2020

Ändringar görs i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen om producentansvar för förpackningar. Det innebär att bestämmelserna om tillståndspliktiga insamlingssystem skjuts fram till och med utgången av december 2022. Ändringarna gör det möjligt för producenterna och kommunerna att fortsätta samla in förpackningar på samma sätt som i dag. Producenternas registreringsplikt hos Naturvårdsverket skjuts dock inte upp.

Kommuner får informationsansvar för detaljplaner och planbeskrivningar

Ändringar: Förordning om ändring i förordningen (2010:1770) om geografisk miljöinformation

SFS: 2020:905

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Förordningen om geografisk miljöinformation ändras så att kommuner får ett informationsansvar i fråga om detaljplaner och planbeskrivningar enligt plan- och bygglagen (PBL).

Informationsansvaret innebär att kommuner måste tillgängliggöra detaljplaner och planbeskrivningar enligt PBL. Det bedöms vara en förutsättning för att kunna etablera en säker och standardiserad digital infrastruktur för tillgängliggörande av data om samhällsbyggnadsprocessen.

Ändringar i avfallsförordningen för att underlätta för kommuner att rapportera till avfallsregistret

Ändringar: Förordning om ändring i avfallsförordningen (2020:614)

SFS: 2020:937

Ikraftträdande: 1 december 2020

Vissa lättnader införs för kommunerna i samband med insamling och transport av avfall från hushåll. Skyldigheten att anteckna ska inträda när avfallet lämnar en återvinningscentral. Om avfallet körs direkt till en

behandlare ska anteckningarna göras senast två dagar efter det att avfallet har lämnats till behandlaren.

Det görs även en ändring av skyldigheten enligt avfallsförordningen att upprätta transportdokument. Genom ändringen förtydligas att det ska finnas ett transportdokument även vid transport av avfall från hushåll och att dokumentet ska upprättas av transportören.

Höjd nivå på bidraget för skredsäkring vid Göta älv

Ändringar: Förordning om ändring i förordningen (2018:213) om bidrag för skredsäkring vid Göta älv

SFS: 2020:1002

Ikraftträdande: 18 december 2020

Ändringen innebär att nivån på det bidrag som kan sökas enligt förordningen höjs från 70 procent till 100 procent av kostnaderna.

Nytt regelverk för handel med utsläppsrätter

Ny lag: Lag om vissa utsläpp av växthusgaser

Ny förordning: Förordning om vissa utsläpp av växthusgaser

Ändringar: Lag om ändring i miljöbalken med flera lagar och förordningar

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:27 Nytt regelverk för handel med utsläppsrätter

SFS: 2020:1173–1185 och 1219

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Flera bestämmelser som i dag finns i lag regleras på förordningsnivå. Bestämmelser som motsvaras av EU-förordningar eller är inaktuella tas bort. Det införs också regler om det globala klimatstyrmedlet för flygverksamhet, Corsia. Straffskalan för brott mot lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skärps från fängelse i högst ett år till fängelse i högst två år.

I förordningen finns bland annat bestämmelser om tillståndsplikt för utsläpp av växthusgaser och bestämmelser om försenings- och sanktionsavgifter för överträdelser av till exempel skyldighet att överlämna utsläppsrätter och rapporteringsskyldigheter enligt EU-bestämmelser.

De nya bestämmelserna anpassar svensk rätt till ändringar i EU:s utsläppshandelsdirektiv och innebär i övrigt en modernisering av regelverket.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet ansvarar för frågor som rör företag med statligt ägande, näringsliv, landsbygd och areella näringar, djur och livsmedel samt regional tillväxt.

Kontakt

Presskontakt hos näringsminister Ibrahim Baylan:

Pressekreterare Sara Khatemi

Tfn 076-129 67 08

Presskontakt hos landsbygdsminister Jennie Nilsson:

Pressekreterare Simon Säterberg

Tfn 073-086 23 07

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Statligt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

Ny förordning: Förordning om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

Beslutsunderlag: Promemorian Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare (N2020/02353)

SFS: 2020:893

Ikraftträdande: 9 november 2020

Den nya förordningen innehåller bestämmelser om statligt stöd till enskilda näringsidkare vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av coronapandemin. Stöd kan ansökas för stödperioderna mars och april, maj samt juni och juli 2020.

För att stöd ska beviljas krävs att den enskilda näringsidkarens nettoomsättning för stödperioden understiger en viss procentsats av nettoomsättningen för referensperioden. Omsättningsminskningen ska så gott som uteslutande vara orsakad av coronapandemin.

Stöd kan lämnas med 75 procent av det faktiska omsättningstappet. Stöd lämnas med maximalt 120 000 kronor. Frågor om stöd prövas av i förordningen angivna länsstyrelser. En ansökan om stöd ska lämnas på formulär som fastställs av Boverket.

Förlängd giltighetstid för undersökningstillstånd

Ändring: Minerallagen (1991:45)

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:183 Förlängd giltighetstid för undersökningstillstånd

SFS: 2020:578

Ikraftträdande: 1 juli 2020

Det införs nya bestämmelser som innebär att undersökningstillstånd som har förlängts enligt det sista steget genom att det visats synnerliga skäl för förlängning och som är giltiga den 1 juli 2020 förlängs med ett år. Detta innebär att den maximala giltighetstiden för tillstånd som omfattas av ändringarna blir 16 år istället för 15 år.

Bestämmelserna gäller inte undersökningstillstånd som avser olja eller gasformiga kolväten eller som grundas på en ansökan om stenkol och där stenkol uttryckligen anges i tillståndet.

Socialdepartementet

Socialdepartementet ansvarar för frågor om social omsorg, hälso- och sjukvård, funktionshinderfrågor, folkhälsa och socialförsäkringar.

Kontakt

Presskontakt hos socialminister Lena Hallengren:

Pressekreterare Elin Aarflot 073-274 23 53

Pressekreterare Sofia Brändström 072-219 50 29

Presskontakt hos socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi:

Pressekreterare Viktor Nyberg 073-051 03 71

Ökade möjligheter för apotek i glesbygden att få bidrag

Ändring: Förordning (2013:80) om bidrag till öppenvårdsapoteksservice av allmänt ekonomiskt intresse

Beslutsunderlag: Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets redovisning av uppdrag att se över förordning om bidrag till öppenvårdsapoteksservice

SFS: 2020:853

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Det särskilda stödet för apotek i glesbygd tillkom 2013. För att fler apotek ska kunna få ta del av bidraget föreslås att kravet på genomsnittligt öppethållande sänks från 30 till 20 timmar per vecka för apotek som har en försäljning av receptförskrivna läkemedel som överstiger tre miljoner kronor, respektive från 14 till 10 timmar per vecka för apotek med försäljning av receptförskrivna läkemedel som inte överstiger tre miljoner kronor. Vidare föreslås gränsen för maximala försäljningsintäkter av receptförskrivna läkemedel höjas från 10 miljoner till 15 miljoner kronor per år.

De nya förutsättningarna ska tillämpas retroaktivt på så sätt att apotek kan få stöd för hela 2020 enligt de föreslagna generösare kriterierna även för perioden innan de trätt ikraft.

Möjligheten att få garantipension fortsatt utbetald till EES och Schweiz samt till Förenade kungariket förlängs ytterligare

Ändringar: Lagen (2019:646) om ändring i socialförsäkringsbalken, lagen (2019:648) om ändring i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen och lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket

har lämnat Europeiska unionen

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021, utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

SFS: 2020:1241–1243

Garantipension och garantipension till omställningspension kan fortsatt betalas ut till personer bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz till utgången av 2021 (se även prop. 2017/18:275 och 2018/19:131). Vidare kan sådana förmåner fortsatt betalas ut till personer i Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland till utgången av 2021 (se även prop. 2018/19:53 och 2018/19:131). Detta innebär att de tillfälliga regleringar som gäller sedan tidigare förlängs med ytterligare ett år.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Nya ersättningsperioder införs inom det statliga tandvårdsstödet

Ny förordning: Förordning om särskild beräkning av tandvårdsersättning med anledning av sjukdomen covid-19

Beslutsunderlag: Promemorian Särskild beräkning av tandvårdsersättning med anledning av sjukdomen covid-19

SFS: 2020:752

Ikraftträdande: 1 september 2020

Gäller till och med: 31 augusti 2021

För tandvårdspatienter som den 1 april 2020 uppnått högkostnadsskyddet inom det statliga tandvårdsstödet och som under tiden april till september inte besökt tandvården började den 1 september 2020 en ny så kallad ersättningsperiod om minst 90 dagar att löpa. Vid beräkningen av tandvårdsersättning ska de tandvårdskostnader som patienten kommit upp i den 1 april läggas samman med de kostnader som uppstår under den nya ersättningsperioden.

Förlängda åtgärder för att förhindra smittspridning på serveringsställen

Ändring: Lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2020:527) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:38 Förlängning av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen

SFS: 2020:1192–1193

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Gäller till och med: 31 maj 2021

Sedan den 1 juli 2020 ska den som driver ett serveringsställe vidta åtgärder för att förhindra spridning av covid-19. Folkhälsomyndigheten får enligt förordningen meddela föreskrifter om sådana smittskyddsåtgärder som ska vidtas. Tillsynen utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet. Ändringarna innebär att giltighetstiden för lagen och förordningen förlängs till utgången av maj 2021. Statsbidrag för kostnader som avser personlig skyddsutrustning för personliga assistenter till följd av sjukdomen covid-19.

Statsbidrag införs för skyddsutrustning för personliga assistenter

Ny förordning: Förordning om statsbidrag för kostnader som avser personlig skyddsutrustning för personliga assistenter till följd av sjukdomen covid-19

Beslutsunderlag: Promemorian Personlig skyddsutrustning för personliga assistenter

SFS: 2020:1003

Ikraftträdande: 1 december 2020

Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag för kostnader som avser personlig skyddsutrustning för personliga assistenter för att kompensera för kostnader till följd av sjukdomen covid-19. Statsbidrag lämnas, i mån av tillgång på medel, för kostnader som har uppkommit från och med den 1 februari till och med den 30 november 2020 för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter som är i kontakt med personer som har funktionsnedsättning och som är beviljade statlig assistansersättning. Bidrag får lämnas med högst 5 000 kronor per person som beviljats statlig assistansersättning. Försäkringskassan prövar frågor om statsbidraget.

Vaccinationer mot covid-19 ska registreras i ett vaccinationsregister

Ändringar: Lagen (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:47 Uppföljning av vaccinationer mot covid-19

SFS: 2020:1194

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär att vaccinationer mot sjukdomen covid-19 ska registreras i registret över nationella vaccinationsprogram. För vaccinationer mot covid-19 ska även uppgift om vaccinationens dosnummer registreras. Den vårdgivare som har ansvarat för en vaccination mot covid-19 ska lämna uppgifter om vaccinationen till registret. Lagens rubrik föreslås ändras till lag (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram m.m.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar bland annat för regeringens utbildnings-, forsknings- och folkbildningspolitik.

Kontakt

Presskontakt hos utbildningsminister Anna Ekström:
Pressekreterare Anja Lindberg Sundberg
Tfn 076-116 77 45

Presskontakt hos minister för högre utbildning och forskning Matilda Ernkrans:
Pressekreterare Tove Kullenberg
Tfn 073-842 50 59

Genom reglering i förordning kommer skolenhetsregistret fortsätta finnas tillgängligt

Ny förordning: Förordning om skolenhetsregister

Beslutsunderlag: Promemorian Förordning om skolenhetsregister
U2020/04723

SFS: 2020:833

Ikraftträdande: 6 november 2020

I den nya förordningen regleras insamlingen av uppgifter till skolenhetsregistret, vilka uppgifter som ska finnas i registret och hur uppgifterna ska hållas tillgängliga. Skolenhetsregistret innehåller information om alla skolenheter inom skolväsendet i landet och också om enskilda utbildningsanordnare som har fått tillstånd att sätta betyg (betygsrätt).

Uppgifterna i registret får användas av myndigheter och enskilda. Statens skolverk ska avgiftsfritt hålla uppgifter ur skolenhetsregistret tillgängligt genom en webbplats. Genom att registret regleras i en förordning kommer uppgifterna i registret fortsatt att kunna göras tillgängliga och kunna användas av enskilda och av myndigheter som behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Möjligheter att använda fjärrundervisning och distansundervisning utökas

Ändringar: Skolförordningen (2011:185), gymnasieförordningen (2010:2039) och förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:127 Fjärrundervisning, distansundervisning och vissa frågor om entreprenad

SFS: 2020:779–781

Ikraftträdande: 10 oktober 2020

Förordningsändringarna innebär bland annat att fjärrundervisning får användas i fler ämnen och kurser än i dag i grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år. Därmed kan undervisning med legitimerade och behöriga lärare erbjudas där alternativet annars är undervisning med obehöriga lärare. Det införs också bestämmelser om bland annat godkännande av utförare av utbildning där distansundervisning används och om ersättning vid distansundervisning i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Ändringarna har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Stödet vid korttidsarbete utökas till att även omfatta ersättning för kompetensinsatser

Ny förordning: Förordning om ersättning för kostnader för kompetensinsatser vid korttidsarbete

Ändring: Lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetpropositionen för 2021

SFS: 2020:1248–1249

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Lagändringen och den nya förordningen innebär att arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete också ska kunna få ersättning för kompetensinsatser i samband med sådant arbete. Syftet är att stärka arbetsgivares och arbetstagares möjligheter att använda tiden som frigörs under korttidsarbetet till att synliggöra eller höja kompetensnivån hos individen och företaget. Arbetsgivare som får stöd vid korttidsarbete ska ha möjlighet att få ersättning för 60 procent av kostnaderna för kompetensinsatser som genomförs under arbetsbefriad tid.

Lagändringen och den nya förordningen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Utökade möjligheter för personal i skola och förskola att läsa vidareutbildningar som leder till behörighetsgivande examen

Ändring: Förordningen (2011:689) om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare och förskollärare som saknar lärar- eller förskollärarexamen

Beslutsunderlag: Promemorian Fler obehöriga lärare och förskollärare ska kunna nå en behörighetsgivande examen genom VAL (U/2019/03260)

SFS: 2020:724

Ikraftträdande: 1 september 2020

Vidareutbildning av lärare och förskollärare (VAL) är en särskild satsning på bland annat vidareutbildning för yrkesverksamma lärare och pedagogisk personal inom förskolan som saknar en behörighetsgivande examen. Utbildningen regleras i en förordning.

När det gäller behörighetskraven för att få gå utbildningen tas kravet på att ha varit anställd som förskollärare bort eftersom många som har arbetat länge inom förskolan och utfört kvalificerade arbetsuppgifter inte varit formellt anställda som förskollärare.

När det gäller möjligheten att gå en kortare variant av utbildningen utgår de detaljerade datumkraven för när yrkesverksamheten ska ha ägt rum. Vidare får pedagogisk personal som medverkar i undervisningen i förskolan möjlighet att istället för 30 högskolepoäng studera upp till 120 högskolepoäng inom VAL för att nå en behörighetsgivande examen och legitimation som förskollärare.

Möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning

Ändring: Högskoleförordningen (1993:100)

Beslutsunderlag: Promemorian Möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning (U/2019/03981)

SFS: 2020:881

Ikraftträdande: 30 november 2020

För att bli antagen till en högre utbildning krävs att sökanden har grundläggande behörighet och dessutom den särskilda behörighet som kan vara föreskriven. Ändringen innebär att universitet och högskolor som staten är huvudman för ska få meddela föreskrifter som innebär att det för särskild

behörighet till utbildningsprogram som börjar på grundnivå och som leder till förskolläraryt utbildning, grundläraryt utbildning och ämnesläraryt utbildning ställs krav på att sökanden är lämplig för utbildningsprogrammet.

Ändringen har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Krav om ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad införs i läraryt utbildningarna

Ändring: Högskoleförordningen (1993:100)

Beslutsunderlag: Promemorian Ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i läraryt utbildningarna (U2020/00176)

SFS: 2020:766

Ikraftträdande: 1 januari 2021

En rad rapporter har visat på behovet av ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och det råder en bred enighet om att blivande förskollärare och lärare bör få mer kompetens om detta. Därför införs nya krav i förskolläraryt- och läraryt utbildningarna för att säkerställa detta.

Unga behöver få en bra sexualundervisning i skolan. Det kräver utbildade lärare med rätt kompetens. Därför blir kunskap om detta obligatoriskt i läraryt utbildningarna, genom nya examensmål för att säkerställa att läraryt studenterna får kompetens att undervisa om frågor som rör identitet, sexualitet och relationer.

Ändringarna har sin grund i januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Lag förlängs för att viktig forskning ska kunna fortsätta att utföras

Ändringar: Lagen om fortsatt giltighet av lagen (2013:794) om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa och förordningen om fortsatt giltighet av förordningen (2013:833) om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:182 Fortsatt giltighet av lagen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

SFS: 2020:980–981

Lagen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa trädde i kraft den 1 december 2013. Lagen är tidsbegränsad till och med den 31 december 2020 i avvaktan på en långsiktig reglering av forskningsdatabaser, men förlängs nu till och med den 31 december 2023.

Förordningen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa kompletterar lagen och förlängs även den till och med den 31 december 2023.

Förlängningen av lagen syftar till att fortsatt göra det möjligt att behandla personuppgifter i vissa register som är eller har utgjort underlag för viktig forskning om till exempel cancer och hjärt- och kärlsjukdomar. Registren planeras utgöra underlag för forskning om bland annat covid-19.

Lagar och förordningar med anledning av coronapandemin

Ökade möjligheter att anpassa verksamheten i skolan för att motverka spridning av covid-19

Ändring: Förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

Beslutsunderlag: Förordningsmotiv för förordning om ändring i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta, Fm 2020:10

SFS: 2020:957

Ikraftträdande: 23 november 2020

Förordningen gör det möjligt att göra vissa undantag från det som normalt gäller för utbildningen, till exempel ha mer fjärr- eller distansundervisning, för att motverka spridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Sådana undantag kan göras när skolor måste stängas helt eller delvis, och i vissa fall när skolorna är öppna, till exempel för att minska trängseln i kollektivtrafiken.

Den senaste ändringen gör det möjligt för gymnasieskolor som är öppna att till exempel kombinera undervisning på plats i skolans lokaler med fjärr- eller distansundervisning, om antalet elever som är samtidigt närvarande i skollokalerna behöver begränsas för att följa föreskrifter, allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten.

Lättnader i förutsättningar för statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

Ändring: Förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

SFS: 2020:591

Ikraftträdande: 27 juli 2020

Coronapandemin har orsakat svårigheter för en del utbildningsanordnare att tillmötesgå det krav på arbetsplatsförlagt lärande (APL) som finns i förordningen om regional yrkesinriktad vuxenutbildning. För att de studerande ska kunna genomföra och avsluta en utbildning även om APL inte har kunnat genomföras, införs en lättnad som innebär att statsbidrag ska kunna lämnas även om de samverkande kommunerna på grund av vissa omständigheter inte kan tillhandahålla APL på sammanhållna yrkesutbildningar och lärlingsutbildningar.

Det ska vara fråga om omständigheter som kommunerna inte kan råda över eller att utbildningen av säkerhets- eller hälsoskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Extra statsbidrag får lämnas för utbildning som får stöd enligt yrkesvuxförordningen

Ny förordning: Förordning om extra statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning för 2020

Beslutsunderlag: Prop. 2019/20:99 Vårändringsbudget för 2020

SFS: 2020:592

Ikraftträdande: 28 juli 2020

Gäller till och med: 31 december 2020

Som en konsekvens av coronapandemin har behovet av utbildningsplatser inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning (regionalt yrkesvux) ökat markant.

Förordningen innebär att de samverkande kommunerna ska kunna få ersättning, utöver den ersättning som de har beviljats och fått enligt förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, för kostnader för vissa utbildningsplatser. Det kan gälla dels platser som kommunerna redan har åtagit sig att finansiera, dels helt nya platser som kommunerna anordnar under 2020.

Syftet med det extra statsbidraget är att förbättra kommunernas förutsättningar att erbjuda regionalt yrkesvux till exempelvis individer som varslats om uppsägning och behöver utbilda sig, skifta karriär eller kompetensutveckla sig för att få ett nytt arbete.

Studerande får ett högre tilläggs lån 2021 och 2022

Ändringar: Studiestödslagen (1999:1395) och förordningen (2020:201) om studiestöd vid spridning av viss smitta

Beslutsunderlag: Prop. 2020/21:1 Budgetproposition för 2021

SFS: 2020:1237–1238

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Mot bakgrund av coronapandemin och dess effekter på arbetsmarknaden kan fler personer behöva utbilda sig för att inte hamna i längre arbetslöshet. Vuxna studerande med tidigare inkomster kan utöver de vanliga studiemedlen få ett tilläggs lån från och med det år de fyller 25. Ändringarna innebär att tilläggs lånet tillfälligt höjs med cirka 1 000 kronor per studiemånad under 2021 och 2022 (till cirka 5 100 kronor 2021). Det stärker möjligheterna för denna grupp att påbörja studier och underlättar ekonomiskt i en situation där det kan vara svårare att hitta ett arbete vid sidan om studierna.

Statliga universitet och högskolor får tillfälligt hyra ut bostäder avsedda för utbytesstudenter och gästforskare till andra studenter

Ny förordning: Förordning om möjlighet att tillfälligt hyra ut bostäder till studenter

SFS: 2020:715

Ikraftträdande: 1 augusti 2020

Gäller till och med: 31 juli 2021

Den nya förordningen innebär att statliga universitet och högskolor med anledning av coronapandemin tillfälligt, och med undantag från förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning, får hyra ut bostäder avsedda för utbytesstudenter och gästforskare till andra studenter vid högskolan.

Universitets- och högskolerådet får tillfälligt ansvar för genomförande av högskoleprovet

Ändring: Högskoleförordningen (1993:100)

SFS: 2020:768

Ikraftträdande: 11 september 2020

Gäller till och med: 1 juli 2021

Ändringarna innebär att ansvaret för genomförandet av högskoleprovet flyttas från högskolorna till Universitets- och högskolerådet (UHR). UHR ansvarar för att minst ett prov ska genomföras på ett smittskyddssäkert sätt under varje kalenderhalvår och högskolorna ska bistå UHR vid genomförandet av provet. Ändringarna görs för att skapa bättre förutsättningar för att genomföra högskoleprovet.

Genom förordningen (2020:769) om ändring i högskoleförordningen, som träder i kraft den 1 juli 2021, återgår ansvaret för genomförandet av högskoleprovet till högskolor och skrivningen om minst antal prov per kalenderhalvår tas bort.

Giltighetstiden för resultat på högskoleprovet förlängs

Ändring: Högskoleförordningen (1993:100)

SFS: 2020:744

Ikraftträdande: 10 september 2020

För att ge fler personer ett giltigt resultat på högskoleprovet och därmed ge fler möjlighet att konkurrera med sitt provresultat till högskoleutbildning, förlängs giltighetstiden för ett provresultat från fem till åtta år. Ändringen gäller tills vidare.

Begränsningar av antal deltagare i högskoleprovet

Ändring: Högskoleförordningen (1993:100)

SFS: 2020:1022

Ikraftträdande: 1 januari 2021

Ändringarna innebär att om det genomförs fler än ett högskoleprov under ett kalenderhalvår får personer som har rätt att delta i högskoleprovet endast delta i ett av proven. Universitets- och högskolerådet (UHR) beslutar vilket av dessa prov respektive provdeltagare får delta i.

Om det behövs av smittskyddsskäl får UHR för ett eller flera provtillfällen också besluta om att endast den som fyller 19 år det kalenderår då provet genomförs eller är äldre, eller den som har börjat gymnasieskolan tidigare än det kalenderår då han eller hon fyller 16 år och som går vårterminen i årskurs 3 den termin provet genomförs eller har gått ut gymnasieskolan, får skriva provet.

UHR får också besluta om att endast ett visst högsta antal deltagare får skriva provet. Beslut om tilldelning av platser vid provtillfället eller provtillfällena ska fattas på objektiva grunder.

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet ansvarar för Sveriges utrikes-, bistånds- och utrikeshandelspolitik.

Kontakt

Presskontakter hos utrikesminister Ann Linde:

Pressekreterare Klara Watmani

Tfn 073-072 59 27

Pressekreterare Andreas Enbuske

Tfn 076-130 58 86

Presskontakt hos utrikeshandelsminister och minister med ansvar för nordiska frågor Anna Hallberg:

Pressekreterare Vidar Jakobínuson Lindgren

Tfn 073-840 33 12

Till årsskiftet 2020/2021 träder inga lagar i kraft inom Utrikesdepartementets ansvarsområden.